

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

YTTRANDE

2016-03-01

Dnr 2090-2015

Handläggare:
Ulla Nordin
Verksamhetscontroller
Henrik Zipsane
Landsantikvarie

Kulturdepartementet

Betänkandet SOU 2015:89 Ny museipolitik (dnr Ku2015/02515/KL)

Sammanfattning och kommentarer

1.Förslag om införandet av en museilag

Sverige har inte haft tradition att ha en lag som reglerar museiområdet. Det närmaste man kommer är i grunden kulturminneslagen samt för de icke statliga museerna den politik som är samlad i den så kallade kultursamverkansmodellen.

Förslaget om en museilag som samlar alla offentligt styrda museer under ett antal principer för ordentlig praxis är ett stort framsteg. Förslaget i betänkandet betonar fram för allt museernas oberoende ställning som kunskapsinstitutioner och kulturaktörer oavsett om de är statliga, regionala eller kommunala. Museer ska ha friheten att vara kritiska och vid behov provocerande kritiskt granska samhället utan att huvudmän eller andra lägger sig i verksamheten.

Att huvudmannen inte får vidta åtgärder som syftar till att inskränka museets fria förmedling av kunskap och upplevelser ser Östersunds kommun som särskilt viktigt i ett samhällsklimat där kulturarvet har en tendens att bli politiskt.

Det är bra att Sverige får en museilag eftersom andan i förslaget är ett värn om demokrati, yttrandefrihet och andra fri- och människorättigheter.

Östersunds kommun är positiv till förslaget om en museilag utifrån de principer som utredningen föreslår.

Östersunds kommun vill särskilt betona det positiva i att de statliga museerna får ansvar att tillgängliggöra sin verksamhet i hela landet. Detta bör då bli ett krav i regleringsbrevens att det ska göras och återredovisas.

Östersunds kommun är också mycket positiv till att man vill underlätta utlån av föremål, men vill poängtera att det ändå kommer att medföra kostnader i form av besiktningar, transporter och säkerhet.

2. Förslag om inrättandet av ett Museiverk

Inrättandet av ett museiverk ska förmodligen ses som ett första steg mot att samla de statliga museernas myndighetsarbete som i dag är delad mellan fem statliga museer.

Museiverket ska bland annat utveckla samarbetet mellan de statliga museerna och andra museer och museiutredningen föreslår att där avsätts nya medel till detta.

Det är positivt att det föreslås att det ska avsättas medel för att den nya myndigheten kan stimulera samarbete mellan statliga museer och andra museer.

Det är i grunden bra och det bör hälsas välkommen att man med andra museer menar både regionala och kommunala. Däremot är det mindre bra att det åter igen formuleras som samarbeten i projektförhållande. Det är svårt att få kommuner och regioner eller regionala och lokala museer att ständigt engagera sig i samarbeten som är kortsiktiga. Det är naturligtvis då också omöjligt att få långsiktiga effekter. Ska samarbeten ha riktig effekt i regioner och kommuner bör man satsa på mer långsiktiga samarbeten där man tillsammans gör en kulturpolitisk satsning som har regional utvecklingseffekt – till exempel genom ökad sysselsättning och attraktionskraft.

Även andra medel ska i framtiden förvaltas av den nya myndigheten – bland annat de försvarshistoriska medel som i dag förvaltas av SMHA (Statens Militärhistoriska Arv).

Det är viktigt att de medel som eventuellt överförs för att administreras av den nya myndigheten inte äventyras i förhållande till redan etablerade verksamheter som är beroende av dessa medel. Som exempel bör här nämnas de anslag som i dag fördelas till lokala aktörer för att bevara och driva rikets försvarshistoriska anläggningar. Risken att glömma bort detta ökar när medlen inte mer förvaltas av en myndighet med försvarshistoria som huvuduppdrag utan i stället ska förvaltas tillsammans med medel för helt andra ändamål.

Östersunds kommun är positiv till en etablering av en ny museimyndighet och kommunen ser mycket positivt på möjligheten för mer samarbete mellan statliga, regionala och kommunala museer. Men kommunen uttrycker sin önskan att sådana samarbeten blir långvariga och inte ska förvaltas i kortsiktig projektförhållande.

Kommunen ser en risk i att en överföring av det försvarshistoriska anslaget inte får till följd att staten glömmer de lokala satsningar som är etablerade och som är beroende av detta anslag. Det är viktigt att säkerställa att så inte sker.

YTTRANDE

2016-03-01

Dnr 2090-2015

I detta ärende har kommunstyrelsen beslutat. Kommundirektören har varit föredragande.

ÖSTERSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Annsophie Andersson

Anders Wennerberg

Utdrag i fem exemplar till Kulturdepartementet senast den 17 mars samt via e-post (ku.remissvar@regeringskansliet.se).